

Dan Grigore de vorbă cu Dia Radu, „Lumea în Si bemol”

(Grigore Constantinescu – 22 august 2016)

Literatura memorialistică impresionează prin diversitatea discursurilor derulate, convorbirile întreprinse de la o personalitate spre alta, consecvent situate în timp, sentiment sau memorie. Pentru cei care au urmărit dialogurile memorialistice celebre ale unei George Sand cu Frédéric Chopin, tentația de a descoperi alte trasee personale, în lumea artistică, se justifică, dovedindu-se incitantă.

În această vară, editura Polirom – Iași 2016 (colecția Ego...grafii) a avut proiectul de a oferi melomanilor cartea care cuprinde între copertile sale imaginea și temperamentul unui artist care – fără să fie singurul – nu ține neapărat să fie plăcut de contemporanii săi. Drumul prin muzică al pianistului Dan Grigore a cunoscut o incontestabilă celebritate, fără a ne obliga să-l cunoaștem îndeaproape. A acceptat ca timp de aproape o jumătate de an să dialogheze cu jurnalista culturală Dia Radu, neinsistând ca interlocutoarea, care nu este muziciană, să călătorească prin toate avatarurile existenței sale de pianist, interpret și familist, cu atitudini pro sau contra politice. Nu putem să ne imaginăm procesul elaborării textului, dar ne închipuim variatele noastre reacții în timpul parcurgerii paginilor acestui volum care narează emoții, neliniști, opinii, eforturi, adevăruri, interpretări, fapte din care nu lipsește umorul. Firește, totul se desfășoară în intervalul temporal necesar parcurgerii celor scrise, între prima și ultima pagină. Scenariul Diei Radu amintește ceva din cel al piesei „Lecția de violoncel”, de Mona Radu, deși probabil că intențiile diferă, cu toate că eroii fiecărei narațiuni au ceva asemănător cum spune Dan Grigore: „Cred în orgoliul artistic, nu în vanități”. Cine a avut, asemeni mie, privilegiul cunoașterii, mai apropiate în timp, a marelui artist Dan Grigore, de fapt recitește cu interes această carte, misterios intitulată „Lumea în Si bemol”.

Autoarea, care urmează drumul convorbirilor, înregistrându-le, transcriindu-le, Dia Radu, demonstrează cu convingere că „povestea își găsește întotdeauna povestitorul”. Acesta este Dan Grigore, cel de acum vecin, în literatura lui Oskar Wilde, cu un portret celebru.

Între pauzele studiului la pian, Dan Grigore a acceptat, pentru o jumătate de an, în 2015, să susțină o conversație cu Dia Radu, o jurnalistă culturală dornică să facă cunoscută melomanilor trecerea artistului prin viață. Îl putem cunoaște astfel pe marele pianist dincolo de gândurile pe care le domină făcând muzică, coborând pe poteca amintirilor, judecăților de valoare, oamenilor pe care i-a cunoscut cu plăcere sau nu, afecțiunilor sentimentale, nemulțumirilor îndepărtate atitudinal din preajma lui. Din perioada anilor tineri, istoria aceasta, stimulată de întrebările și afirmațiile interlocutoarei, se desfășoară într-un ton agreabil, între remarci spirituale, glume, observații mai puțin dulci-amare, referiri la situații și împrejurări. Lectura acestui volum „În Si bemol”, publicat în 2016 de Editura Polirom din Iași, poate fi însoțită și de audiția muzicii înregistrate pe disc de Dan Grigore, fără să se ivească contrarii între sunet-muzică și idee-spirit. Pianul vorbește, Dan Grigore cântă, nimeni nu regretă că ambianța este traversată de dialoguri, căci oricum, ajunge că știm acum mai multe despre o personalitate volitivă și rezistentă la intemperii unei vieți, împodobite de de celebritatea un talent de excepție.